

## **Oponentský posudek diplomové práce Moniky Dibelkové Syntaktické defekty v písemných pracích středoškolských studentů**

Diplomová práce Moniky Dibelkové se obsahovým zpracováním řadí mezi diplomové práce vysoké kvalitativní úrovně. Už v úvodní části je patrný zcela jasný systematický přístup, který autorka v diplomové práci uplatnila.

V kapitole, v níž jsou vymezeny základní pojmy, se kterými se pracuje, prokázala autorka výbornou orientaci v odborné literatuře.

Drobné připomínky mám k jistým vyjádřením, která se vyskytují v podkapitolách zabývajících se didaktickými aspekty spojenými se slohovými útvary, které jsou východiskem autorčina výzkumu.

Na s. 16 se vyskytuje ne zcela přesné vyjádření: „*Nejběžnější slohové útvary jsou vyučovány ve školách (v předmětu slohové vyučování, které je zařazeno již od nejnižších ročníků základní školy).*“ Slohové vyučování není samostatným předmětem, složku předmětu český jazyk a literatura tvoří slohová a komunikační výchova.

Na s. 19 se autorka vyjadřuje k nácvičku vypravování na 1. a 2. stupni ZŠ. Autorka uvádí, že na 1. stupni ZŠ se vypravování nacvičuje převážně v mluvené formě, zatímco na 2. stupni „už žáci jednoduchá vypravování převádějí do písemné podoby...Na střední škole žáci dále uplatňují poznatky získané na základní škole, zaměřují se na vylepšování svého projevu“. Zde by bylo bývalo vhodnější citovat výstupy RVP ZV a RVP G. Už v 2. období 1. stupně je výstup stanoven takto: „Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.“

Výzkum, který diplomantka provedla, byl výborně připraven. Při interpretaci výsledků výzkumu autorka prokázala značnou pečlivost a důkladnost. Mám pouze následující připomínky.

Za diskutabilní považuji zařazení následujícího příkladu na s. 27 mezi anakoluty: „*Po práci jsem jel do města zařídit trvalé příkazy v bance a na poště zaplatit složenky.*“ Podobně není jasné, zda užití tvaru podstatného jména řasy v následující větě lze řadit k atrakcím: „*Pyšní se hnědou barvou, ale velmi krátkými řasy.*“

Za velmi přínosnou považuji klasifikaci nejfrekventovaněji se vyskytujících jiných stylistických nedostatků, než jsou odchylky pojmenované a popsané v odborné literatuře. Autorka je roztrídila do sedmnácti skupin. Diplomová práce se tak stává velmi užitečným zdrojem pro středoškolské učitele českého

jazyka. Je totiž velmi důležité, aby byl ve slohové komunikační výchově věnován dostatečný prostor identifikaci těchto nedostatků a jejich opravám. Jenom tak lze dosáhnout toho, že se následně středoškoláci ve svých písemných projevech těmto nedostatkům dokáží vyhnout. Jde především o nefunkční opakování stejného slova či slov příbuzných, opakování výpovědního obsahu, zkratk, částí výpovědi/uvozovací věty, opakování týchž konjunkcí, defektní užívání zájmen, vysoká míra užívání demonstrativ, posesiv, nevyjádření podmětu způsobující dvojí výklad, tematické skoky, nevhodná parcelace výpovědi, nevhodná elipsa aj.

Diplomovou práci považuji za velmi zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci **výborně**.

Plzeň 31. 8. 2021

---

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,  
oponentka diplomové práce

*Souhlasí s originálem*

Západočeská univerzita v Plzni  
Fakulta pedagogická  
katedra českého jazyka a literatury

*J. Vejvodová*

Zcela ojediněle se v diplomové práci vyskytly pravopisné chyby.

S. 15 - Je většinou monologického charakteru a je realizován standartní varietou jazyka.

S. 17 - V čem se ale liší je to, že pro psaní úvahy je navíc potřebná životní zkušenost a jistý rozhled.

S. 18 - (tj., jak je vypravování didakticky uchopeno ve školní praxi).

- prostě-sdělovací styl

Ojedinělá je chyba ve shodě:

S. 38 - Obě doposud uvedené typy opakování považujeme za velmi produktivní.